

GJØVIK KOMMUNE

Økonomi

Notat

Til: Ordfører

Kopi til:

Saksbehandler: Økonomi/Jan Ove Moen

Vår referanse: 20/3590 - 19 / FE-145

Dato: 23.11.2020

Emne: Rådmannens merknader til politiske endringsforslag til budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

Generelt

Krav til budsjettet

Driftsbudsjettet skal settes opp i balanse, slik at alle inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger er endelig disponert eller ført opp til avsetning for bruk i senere budsjettperioder.

Ulike tekniske krav til budsjett må oppfylles. F.eks. må skillet mellom drift og investering være tydelig.

Det kreves også at budsjettet er realistisk. Dette kan være et tolkningsspørsmål. I noen sammenhenger kan det være vanskelig å tolke dette p.g.a. for lite informasjon.

Skillet mellom administrasjon og kommunestyre

Selv om kommunestyret har anledning til å vedta detaljerte tiltak, bør en være seg bevisst de ulike roller hvor kommunestyret forestår den generelle rammestyringen til kommunen med mål- og resultatoppfølging.

Krav til saksbehandling

Rådmannens kommentarer i dette dokumentet dekker ikke kravene til fullendt og forsvarlig saksbehandling. Rådmannen forbeholder seg retten til å komme tilbake til kommunestyret med evt. ytterligere avklaringer og konsekvenser av foreslåtte tiltak. Rådmannen kommenterer ut fra de forutsetninger som tas og tolkes ut fra gitte opplysninger. Det tas derfor forbehold om feil og mistolkninger.

Økonomisk utvikling i planperioden

Gjøvik kommune har gjennom revidert økonomireglement behandlet og prioritert følgende finansielle måltall:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (resultatgrad)
- Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter (gjeldsgrad)
- Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Resultat- og gjeldsgraden anses som spesielt viktige for å vurdere Gjøvik kommunes økonomiske handlingsrom over tid.

Disse indikatorene er hentet ut fra de ulike forslagene:

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

	2021	2022	2023	2024
Rådmannen*	-0,3 %	0,4 %	0,5 %	0,2 %
Posisjonen	0,3 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,6 %
Opposisjonen	-0,3 %	-0,1 %	0,0 %	0,0 %

*Korrigererte tall for rådmannens budsjettforslag.

Rådmannens budsjettforslag ble utarbeidet før tilleggsnummeret til statsbudsjettet ble lagt fram. Dette inneholdt bl.a. en kompensasjon for merugifter for pandemien for første halvår 2021. Posisjonens budsjettforslag viser en forbedring i 2021 da deler av denne kompensasjonen er avsatt. Opposisjonens budsjettforslag har benyttet kompensasjonen i 2021.

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

	2021	2022	2023	2024
Rådmannen	82,5 %	86,9 %	87,5 %	85,1 %
Posisjonen	81,0 %	90,0 %	87,8 %	85,4 %
Opposisjonen	81,7 %	86,5 %	87,1 %	84,6 %

Indikatoren viser noen variasjoner mellom årene, men ingen vesentlige forskjeller siste år i økonomiplanperioden.

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

	2021	2022	2023	2024
Rådmannen	14,5 %	15,6 %	16,8 %	17,5 %
Posisjonen	15,2 %	15,6 %	15,7 %	15,7 %
Opposisjonen	14,6 %	15,2 %	15,8 %	16,3 %

Med prisjustering av brutto driftsinntekter senere år vil utviklingen i rådmannens budsjettforslag flate noe ut da ikke alle fond blir inflasjonsjustert.

Posisjonens forslag

Finansiering av drift med fond

Finansiering av drift med bruk av fond er over tid ikke bærekraftig. Resultatgraden er negativ utover i perioden. Rådmannen anbefaler at evt. merinntekter som måtte komme benyttes til å redusere fondsbruken.

Kutt barnevern – mer rammeavtaler/lavere tiltakskostnader

Rådmannens kan ikke innestå for realismen i innsparingsforslaget da omfanget av kjøp av eksterne tiltak for Gjøvik kommune er begrenset. Totalkjøpet av eksterne tiltak i 2020 er per dags dato under halvparten av det foreslåtte kuttet.

Kutt Gjøvik kultursenter

Reduksjonen i rammene vil innebære et redusert kulturprogram. Gjøvik kultursenter har i 2021 et inntjeningskrav på 3,8 mill. kroner. Kultursenteret har subsidierte betalingssetter overfor lag og foreninger som vedtas av kommunestyret.

Gevinst av flere interkommunale tjenester

Etter rådmannens vurdering bør forventning om gevinst av interkommunale tjenester først konkretiseres når slikt interkommunalt samarbeid er utredet.

Fellesforslag AP, Rødt, SV, MDG 2021-2024

Økt rammetilskudd og økte skatteinntekter

Endringsforslagene finansieres med forventning om framtidig realvekst på frie inntekter, dvs forventninger om økninger i rammetilskudd og skatteinntekter.

Rådmannen kan ikke innestå for realismen i denne inntekstøkningen og vurderer at denne finansieringen øker risikoen i budsjettet.